

Bocian

Relacja z konferencji na temat ochrony i badań błotniaka łąkowego

2012-04-10

W dniu 31.03.2012 r., w Warszawie odbyła się konferencja na temat ochrony i badań błotniaka łąkowego. Spotkanie zorganizowano w Muzeum i Instytucie Zoologii Polskiej Akademii Nauk. Zgromadzonych przywitał dr Robert Rutkowski z MiZ PAN oraz Dominik Krupiński z Towarzystwa Przyrodniczego „Bocian”, koordynator projektu

ochrony błotniaka łąkowego.

Jako pierwszy wystąpił Jerzy Lewtak, który przedstawił zarys działań prowadzonych od 2005 r. na terenie Południowego Podlasia. Zostały omówione aspekty biologii lęgowej błotniaka łąkowego oraz ich konsekwencje dla czynnej ochrony łągów. Można było, między innymi, dowiedzieć się, że warunki pogodowe w znaczący sposób wpływają bezpośrednio, jak i pośrednio (opóźnienie wegetacji zbóż ozimych>wysoki udział gniazd na łąkach>niszczenie gniazd w czasie sianokosów) na sukces lęgowy.

Kolejnym prelegentem był Paweł Mirski (UW w Białymstoku), który przedstawił wyniki badań pokarmu błotniaka łąkowego na Południowym Podlasiu. W latach 2007-2011 zebrano ok. 1000 wypluwek i oznaczono prawie 4500 ofiar. Jak się okazało najliczniej chwytanymi ofiarami (>70%) były owady, głównie szarańczaki i stanowiły wysoki udział w biomacie (>20%). Następny referat Piotra Zabłockiego był poświęcony ochronie błotniaka łąkowego na Śląsku. Podobnie jak na Południowym Podlasiu, tak i na Śląsku zagrożone łągi są zabezpieczane ogrodzeniami z siatek. Interesujące jest to, że na Śląsku w poszczególnych latach liczebności par lęgowych błotniaka łąkowego ulega silnym wahaniom (od kilku do ponad 20 par). Czynnikiem limitującym jest pokarm (głównie gryzonie). Ostatnim prelegentem przed dłuższą przerwą był Karel Poprach z Czech (TYTO občanské sdružení – www.tytoos.eu). Karol przedstawił działania prowadzone w okręgu Olomuc w środkowo-wschodnich Czechach. Oprócz czynnej ochrony łągów, obrączkowane są pisklęta oraz ptaki dorosłe. Czesi dysponują już pokaźną liczbą odczytów oraz wiadomości zwrotnych. Błotniaki nie znają granic, dlatego też kilka zaobrączkowanych przez nich ptaków została stwierdzona na Śląsku przez Piotra Zabłockiego i Michała Wolnego, a na swoim terenie stwierdzili ptaka z Francji.

Po przerwie dr Robert Rutkowski, zaprezentował wstępne wyniki analiz genetycznych błotniaka łąkowego. Badania te realizowane są w ramach grantu przyznanego przez Narodowe Centrum Nauki, a ich głównym celem jest scharakteryzowanie genetyczne krajowej populacji błotniaka łąkowego. Próbkę (pióra) zbierane są także poza granicami kraju: w Hiszpanii, Niemczech, Czechach (Karol Poprach), na Białorusi, a nawet w Indiach na

zimowiskach. W sumie do tej pory zebrano ok. 1000 próbek. Po dużej dawce „genetyki” przyszedł czas na wyniki z badań telemetrycznych, które przedstawił Dominik Krupiński. Omówił on różne techniki badań telemetrycznych oraz przedstawił dane uzyskane ze śledzonych samców. Dane telemetryczne oraz Corine Land Cover zostały wykorzystane do analiz wybiórczości środowiskowej, które przedstawił dr Michał Żmihorski z MiIZ PAN. Przeanalizowano siedliska w otoczeniu 199 gniazd, wykrytych w latach 2005-2011. Okazało się, że błotniaki łąkowe gniazdują najchętniej na obszarach z dużym udziałem pól oraz mniejszą mozaiką siedlisk. Na zakończenie konferencji Dmitry Vintcheuski – (APB-BirdLife Belarus) zaprezentował niesamowite zdjęcia oraz filmiki z wizyty w Parku Narodowym Velavadar w Indiach, gdzie znajduje się największe noclegowisko błotniaków łąkowych i stepowych (do 2000 os. na kilku hektarach) zimujących w Indiach (ptaki z Kazachstanu i Rosji).

Ostatnim punktem konferencji była dyskusja. W jej trakcie padła deklaracja, że konferencje poświęcone błotniakowi łąkowemu będą organizowane co 2-3 lata. Jest więc trochę czasu, aby zebrać kolejną partię, ciekawych i ważnych z punktu ochrony gatunku, danych.

Więcej informacji o błotniaku łąkowym oraz jego ochronie można znaleźć na stronie www.pygargus.pl

Jakub Michalak